

Opis modułu kształcenia

Nazwa modułu (przedmiotu)		Medycyna Paliatywna			Kod podmiotu	NKT-3 (WNoZ)	
Kierunek studiów		lekarski					
Profil kształcenia		praktyczny					
Poziom studiów		jednolite studia magisterskie					
Specjalność		-					
Forma studiów		stacjonarne					
Semestr studiów		IX-X					
			Zajęcia z zakresu nauk klinicznych niezabiegowych			tak	
Tryb zaliczenia przedmiotu		Zaliczenie			Liczba punktów ETCS: 1	Sposób ustalania oceny z przedmiotu	
Formy zajęć i inne		Liczba godzin zajęć					
		całkowita	praca studenta	zajęcia kontaktowe	Sposoby weryfikacji efektów kształcenia w ramach form zajęć	waga w %	
wykłady		20	5	5	zaliczenie pisemne	95%	
seminaria		0	0	5			
ćwiczenia		0	0	5		0	
samokształcenie		10	10	0	przygotowanie materiałów i prezentacji	5%	
razem		30	15	15	razem	100%	
Kategoria efektów	Lp.	Efekty kształcenia dla modułu (przedmiotu)				Sposoby weryfikacji efektu kształcenia	Efekty kierunkowe
Wiedza	1.	Student: zna i rozumie przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w najczęstszych problemach medycyny paliatywnej, w tym: a) leczeniu objawowym najczęstszych objawów somatycznych b) postępowaniu w wyniszczeniu nowotworowym oraz profilaktyce i leczeniu odleżyn c) najczęstszych stanach nagłych w medycynie paliatywnej				zaliczenie	E.W.27
	2.	zna zasady postępowania paliatywnego z pacjentem w stanie terminalnym				zaliczenie	E.W.28
	3.	zna zasady leczenia bólu, w tym bólu nowotworowego i przewlekłego				zaliczenie	E.W.29
Umiejętności	1.	Student: definiuje stany, w których czas dalszego trwania życia, stan funkcjonalny lub preferencje chorego ograniczają postępowanie zgodne z określonymi dla danej choroby wytycznymi				zaliczenie, zaliczenie praktyczne	E.U.21
	2.	ocenia odleżyny i stosuje odpowiednie opatrunki				zaliczenie, zaliczenie praktyczne	E.U.35
	3.	rozpoznaje agonię pacjenta i stwierdza jego zgon				zaliczenie, zaliczenie praktyczne	E.U.37

Prowadzący

Forma zajęć	Prowadzący zajęcia (tytuł/stopień naukowy, imię i nazwisko)
Wykłady/seminaria/ ćwiczenia	dr n. med. Marcin Janecki, lek. Artur Pakosz, lek. Olaf Lubas, mgr Magdalena Sagan, mgr Izabela Kaptacz

Treści kształcenia

Wykłady	Semestr IX,X	Metody dydaktyczne	wykład z prezentacją multimedialną
L.p.	Tematyka zajęć		Liczba godzin
1.	Okres terminalny - charakterystyka i zadania wobec chorego.		0,5
2.	Idea i założenia opieki holistycznej		0,5
3.	Organizacja, struktury i zadania opieki paliatywnej i hospicyjnej.		0,5
4.	Ból somatyczny, psychiczny i duchowy - cierpienie totalne.		1
5.	Potrzeby biologiczne, psychiczne, duchowe i społeczne chorych u kresu życia. Reakcja na chorobę. Budowanie nadziei.		0,5
6.	Objawy i stany emocjonalne umierających. Leczenie objawowe najczęstszych objawów somatycznych		1
7.	Wsparcie rodziny i osieroconych w opiece paliatywnej.		0,5
8.	Zasady odpowiedzialnego i godnego umierania. Bioetyczne zasady w opiece paliatywnej.		0,5
Razem liczba godzin:			5

Seminarium		Semestr IX, X	Metody dydaktyczne	prelekcja, prezentacje multimedialne, pokaz, metody aktywizujące (rozwiązywanie konkretnych problemów, dyskusja dydaktyczna)
L.p.	Tematyka zajęć			Liczba godzin
1.	Postępowanie przeciwobjawowe (w tym p/bólowe). Ocena i leczenie odleżyn			3
2.	Jakości życia u chorych objętych opieką paliatywną. Metody poprawy jakości życia chorych w okresie terminalnym.			2
Razem liczba godzin:				5

Ćwiczenia praktyczne		Semestr IX, X	Metody dydaktyczne	bezpośredni dostęp do pacjentów z chorobami ujętymi w programie kształcenia, zarówno ostrymi, jak i przewlekłymi, metody aktywizujące (rozwiązywanie konkretnych problemów, dyskusja dydaktyczna)
L.p.	Tematyka zajęć			Liczba godzin
1.	Ból somatyczny, psychiczny i duchowy - cierpienie totalne. Zasady leczenia. Propozycje metod łagodzenia rozpoznanych objawów i sposoby zaspokojenia rozpoznanych potrzeb u przydzielonego chorego u kresu życia w tym bólu nowotworowego i przewlekłego. Stany nagłe w medycynie paliatywnej.			3
2.	Zasady komunikacji z chorym w okresie terminalnym i jego rodziną. Budowanie podmioty-wości chorego w okresie terminalnym. Praktyczne zasady komunikacji z chorym i jego rodziną- przekazywanie złych informacji			1
3.	Ostatnie godziny życia – postępowanie medyczne i niemedyczne. Rozpoznawanie agonii pacjenta i stwierdzanie zgonu.			1
	Razem liczba godzin			5

Samokształcenie	Metody dydaktyczne	Korzystanie z zasobów biblioteki oraz internetowych baz danych.
-----------------	--------------------	---

Zgodnie z Regulaminem Studiów SUM w Katowicach przy zaliczeniu na ocenę i egzaminach stosuje się następującą skalę ocen:

OCENA	SŁOWNIE
5	bardzo dobry
4,5	ponad dobry
4	dobry
3,5	dość dobry
3	dostateczny
2	niedostateczny

KRYTERIA OCENIANIA:

1. Ocena **bardzo dobra (5)**: student zna, rozumie i wyjaśnia zakładane efekty kształcenia i potrafi je zastosować w praktyce w stopniu bardzo dobrym
2. Ocena **ponad dobra (4,5)**: student zna, rozumie i wyjaśnia zakładane efekty kształcenia i potrafi je zastosować w praktyce w stopniu ponad dobrym
3. Ocena **dobra (4)**: student zna, rozumie i wyjaśnia zakładane efekty kształcenia
4. i potrafi je zastosować w praktyce w stopniu dobrym
5. Ocena **dość dobra (3,5)**: student zna, rozumie i wyjaśnia zakładane efekty kształcenia i potrafi je zastosować w praktyce w stopniu dość dobrym
6. Ocena **dostateczna (3)**: student zna, rozumie i wyjaśnia zakładane efekty kształcenia i potrafi je zastosować w praktyce w stopniu dostatecznym

ZALICZENIE - student zna, rozumie i wyjaśnia zakładane efekty kształcenia i potrafi je zastosować w praktyce.

Literatura podstawowa:

1	de Walden-Gałuszko K., Ciałkowska-Rysz A. (red.): Medycyna paliatywna. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2015.
2	Malec-Milewska M., Krajnik M., Wordliczek J. (red.): Chory na nowotwór- kompendium leczenia somatycznych objawów towarzyszących. Oficyna wydawnicza Medical Education, Warszawa 2015.
3	Malec-Milewska M., Krajnik M., Wordliczek J. (red.): Chory na nowotwór- kompendium postępowania w wybranych sytuacjach klinicznych. Oficyna wydawnicza Medical Education, Warszawa 2016.
4	Malec-Milewska M., Krajnik M., Wordliczek J. (red.): Chory na nowotwór- kompendium leczenia bólu. Oficyna wydawnicza Medical Education, Warszawa 2013.
5	Dobrogowski J., Wordliczek J. (red.): Leczenie Bólu. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2014.

Literatura uzupełniająca:

1	Kübler-Ross E.: Życiodajna śmierć. Księgarnia św. Wojciecha, Poznań 1996.
2	Kübler-Ross E.: Rozmowy o śmierci i umieraniu. Media Rodzina of Poznań 1998
3	de Walden-Gałuszko K., Majkiewicz M. (red.): Jakość życia w chorobie nowotworowej. Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 1994.
4	de Walden-Gałuszko K.: U kresu. Opieka psychopaliatywna, czyli jak pomóc choremu, rodzinie i personelowi medycznemu środkami psychologicznymi. Wydawnictwo Medyczne MAKmed, Gdańsk 1996.
5	de Walden-Gałuszko K. (red.): Podstawy opieki paliatywnej. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2004.
6	Krajnik M., Rogiewicz M. (red.): Opieka Paliatywna. Wydawnictwo Uczelniane Akademii Medycznej im. Ludwika Rydygiera, Bydgoszcz 1998.